

**BORGÅ KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET
NÄSEBACKENS BEGRAVNINGSPLOTS**

INSTRUKTIONER FÖR GRAVVÅRDAR

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INSTRUKTIONER FÖR GRAVVÅRDAR

1. Kristliga och kyrkliga synpunkter på begravningsplatsen.....	3
2. Reglemente och dispositionsplan för begravningsplatsen.....	3
3. Allmänna anvisningar om gravvårdar	3
4. Tillvägagångssättet för godkännande av gravvård	4
5. Transport av gravvård till gravplatsen, anläggning och fortsatt vård.....	5
6. Gravvårdar	6
7. Texter.....	6
8. De allmänna maximimåtten för gravvårdar	7
9. Anvisningar för särskilda kvarter	7
10. Lösning av meningsskiljaktigheter	7

ANVISNINGAR FÖR SÄRSKILDA KVARTER

Kantstensområde I.....	8
Kantstensområdena II.....	9
Gräsgravsområdena	10
Urnggravsområden	10

BILAGOR

Dimensionering kantstensområde II och gräsgravsområdena.....	ritning	1
Dimensionering kantstensområde II och gräsgravsområdena.....	ritning	2
Modellexempel kantstensområde I.....	ritning	3-5
Modellexempel, kors	ritning	6
Dimensionering gräsgravsområdena (Kvarter J, L, M).....	ritning	7
Dimensionering gräsgravsområdena (Naturstenar).....	ritning	8
Dimensionering gravkvarter U.....	ritning	9
Minnesmärken gravkvarter UB 1	ritning	10
Områdeskarta		

BORGÅ KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET NÄSEBACKENS BEGRAVNINGSPLATS

INSTRUKTIONER FÖR GRAVVÅRDAR

1. Kristliga och kyrkliga synpunkter på begravningsplatsen

Gravvårdar på begravningsplatserna började man mera allmänt använda först på 1800-talet. Gravvårdar av sten blev vanliga först under detta århundrade. Dessförinnan tydde man sig till gravvårdar av järn eller trä, vanligen i form av ett kors. Den avlidnes ekonomiska och samhälleliga ställning avgjorde oftast valet av material och storlek.

Numera har man från församlingarnas sida försökt fastställa hur stor en gravvård får vara. Likaså har man rekommenderat variation och individuella lösningar på våra begravningsplatser t.ex. med hjälp av de tidigare använda gravkorsen av trä eller järn. Man är också av den åsikten, att flärdfria och naturnära lösningar väl smälter samman med begravningsplatsens miljö.

Under tidernas gång har man strävat till att ge våra begravningsplatser karaktär av parkområden. Begravningsplatserna med sina gravvårdar förtäljer om gångna släktled, om människor, som levt sitt liv här före oss. De gör besökaren medveten om dödens ofrånkomlighet, men förmedlar också det kristna hoppet om uppståndelse. De kan även få en människa som bär sorg att komma ihåg den avlidna som man sörjer, men att samtidigt både avstå från den döda och komma närmare de levande.

2. Reglemente och dispositionsplan för begravningsplatsen

Förutom vad som stadgas om gravvårdar och resning av gravvårdar i det reglemente och den dispositionsplan för begravningsväsendet i Borgå kyrkliga samfällighet som fastställts av domkapitlet i Helsingfors stift, bör också de noggrannare instruktionerna om gravvårdar i dessa anvisningar följas.

3. Allmänna anvisningar om gravvårdar

Vid anskaffning av en gravvård är det önskvärt, att man redan vid planeringen fäster särskild uppmärksamhet vid hur gravvården kan bidra till den harmoni och den med god smak genomförda variation som bör råda på begravningsplatsen, dvs. vid gravvårdens konstnärlighet och individuella utformning. Man bör likväl beakta, att strävan efter en konstnärligt eller individuellt utformad gravvård inte får leda till ett förslag som försvårar den allmänna skötseln av begravningsplatsen.

Det är inte obligatoriskt med gravvård på en grav.

För resning av en ny gravvård och/eller anläggning av kantstenar och för ändring eller reparation av gravvårdar krävs alltid tillstånd och man bör komma överens om tidpunkten för arbetet med den byrå som handhar gravärendena.

På de områden där den kyrkliga samfälligheten färdigt har rest minnesmärken får inga särskilda gravvårdar resas.

I samråd med personalen på begravningsplatsen är det möjligt att till begravningsplatsen få de gravvårdar som passar bäst och på det sättet positivt bidra till att bevara och utveckla det allmänt tilltalande helhetsintryck som begravningsplatsen ger. Man önskar att begravningsplatsen som miljö skall vara mångsidig och erbjuda måttfull variation.

4. Tillvägagångssättet för godkännande av gravvård

Över stenanläggningar (minnesmärken, kantstenar, samt ornament, byster, skulpturer m.m.) som hämtas till *kantstensområdet* (kantstensområde I och II) *avfattas alltid en minnesmärkesplan* som på förhand skickas till kyrkliga samfälligheten för godkännande. Om avsikten är att bortföra de gamla gravstensanläggningarna eller en del av dem, skall detta särskilt nämnas i minnesmärkesplanen.

Då till kantstensområde I hämtas nya stenanläggningar skall förutom vad som ovan nämnts också *ritas en skiss över befintliga kvarblivande minnesmärken*.
(Gemensamma kyrkorådets beslut 12.3.1998 § 026)

För de gravanläggningar som hämtas till gräsgravs- eller urngravsområdena krävs ingen minnesmärkesplan om stenanläggningen följer gällande instruktioner för gravvårdar. I detta fall godkänner kyrkliga samfälligheten stenanläggningen när den hämtas till begravningsplatsen. *Om stenleverantören vill försäkra sig om att stenanläggningen godkänns skall också en minnesmärkesplan sättas upp över dessa minnesmärken*.

Borgå kyrkliga samfällighet. Av planen bör framgå:

- gravvårdens mått och form
- tillverkningsmaterial, färg och ytbehandling
- anläggningssätt
- motiv för skulpturer eller ornament, deras tillverkningsätt, material, placering och hur de fästs
- texter, hur de tillverkas, material, placering och fästning
- kantstenarnas mått, deras material, anläggningssätt och ytbehandling.

Planen för gravvården skall sändas till samfällighetens förvaltningsverk för godkännande antingen av gravplatsens innehavare eller också på dennes begäran av den som planerar eller tillverkar gravvården. Från förvaltningsverket kan man också få blanketter för planer.

Det ena exemplaret av den insända planen returneras till avsändaren, försett med vederbörliga anteckningar.

Den tjänsteinnehavare vid förvaltningsverket som svarar för förvaltningen av begravningsplatsen behandlar och godkänner planen för gravvården.

Om gravvården i väsentlig grad avviker från bestämmelserna om gravvårdar, tas ärendet till behandling för godkännande i gemensamma kyrkorådet.

Resning av gravvårdar på gravar är tillåtet endast på ofrusen markgrund. Därför är det tillåtet att utan förhandsgodkännande resa ett temporärt minnesmärke på graven för mellantiden från begravningen och tills den egentliga gravvården reses. Det temporära minnesmärket bör tas bort då den bestående gravvården reses eller senast ett år efter begravningen. Därefter har samfälligheten rätt att avlägsna det temporära minnesmärket.

5. Transport av gravvård till gravplatsen, anläggning och fortsatt vård

Stenanläggningar som avlägsnas för en begravning placeras som ett snyggt paket så att de inte medför problem för gravgrävningen eller för anhöriga som besöker granngravar. I fall den som avlägsnar stenanläggningarna är osäker på placeringen av dem skall han vända sig till arbetsledningen eller gravgrävaren, som vid behov ger tilläggsinformation.

Leverantörerna av stenanläggningar bör alltid på förhand komma överens med begravningsplatsens ledning eller arbetsledning om exakt tidpunkt för montering av stenarna. *En stenanläggning över vilken det inte finns minnesmärkesplan bör alltid få överträdgårdsmästarens eller arbetsledningens godkännande före anläggningen monteras.*

Transport av gravvård till gravplatsen och allt arbete på begravningsplatsen kan ske endast vardagar mellan kl. 7.00 och 16.00.

En ny gravvård får föras till gravplatsen då markgrunden är ofrusen och tidigast tre månader efter begravningen.

Gravvårdar bör anläggas och markgrunden packas så, att ingen risk föreligger för att gravvården välter. Grunden bör vara tillräckligt stor i relation till stenens storlek och höjd. Ritningarna 1 och 2.

Det är strängt förbjudet att till monteringen ta sand från gångvägar eller andra gravar. I fall det behövs sand till monteringen levererar upprätthållaren av begravningsplatsen den på begäran.

Efter stenmonteringen skall arbetsområdet städas. I fall arbetsområdet lämnas ostädat, städar den kyrkliga samfälligheten området på stenleverantörens bekostnad. Det är förbjudet att utan tillstånd lämna överskottsjord utanför gravområdet.

Vid planering av gravvårdar i kvarter där grundbalk installerats på församlingens försorg bör detta beaktas.

Alla gravvårdar som är högre än 70 cm bör anläggas genom tappsammanfogning eller på annat hållbart sätt fästas i sockelsten eller grund. Ritning 1.

Gravinnehavaren svarar för vården och underhållet av gravvården.

6. Gravvårdar

Material för gravvårdar

Tillåtna material för gravvårdar är sten, metall och trä. Material som lätt går sönder eller förvittrar, exempelvis plast eller betong, kan inte godkännas som material för gravvårdar eller kantstenar.

Material och ytbehandling

Gravvårdar av trä bör vara av tillräckligt stabilt material och minst 40 mm tjocka. Som trämaterial skall man välja hållbara träslag, t.ex. lärkträ eller ek.

Ytan eller ytbehandlingen på gravvårdar av gjutjärn eller smidesjärn skall vara matt. Metaller som lätt patineras, såsom koppar-mässinglegering eller mässing, kräver inte särskild ytbehandling, om man inte vill använda förpatinering.

Det är inte nödvändigt att ytbehandla gravstenar. Om stenen slipas, rekommenderas mattslipning. Blankslipade kantstenar och på alla sidor blankslipade gravvårdar är inte tillåtna.

En för graven och dess omgivning lämplig natursten är också tänkbar. Behandlingen och monteringen av naturstenen bör göras på ett sådant sätt att dess egenart bibehålls. På naturstenar, liksom även på andra gravvårdar, kan man fästa en metallplatta som förses med inskription.

7. Texter

För texten rekommenderar man bokstäver, som antingen graveras in eller mejslas ut i relief, eller metallbokstäver, vilka med tanke på risken för att de lossnar, bör fästas på annat sätt än med lim. På gravvårdar av trä kan även beständig färg användas.

Textens storlek bör vara i rätt proportion till gravvården. Namn på alla de avlidna som kommer att jordas borde rymmas på gravvården. En bra lösning är t.ex. en metallskylt med den avlidnes namn.

Ornament

Användningen av ornament eller små figurer och skulpturer som en del av gravvården är tillåtet. Bara man kommer ihåg att på gravvården inte får fästas sådana tunna, skarpa delar som på ett farligt sätt sticker ut från gravvården, t.ex. ornament med kors- eller vingmotiv.

8. De allmänna maximimåtten för gravvårdar

Gravvårdar av sten får vara högst 1,5 m höga. Om inte annat bestäms för vissa delar av begravningsplatsen genom anvisningar för särskilda kvarter, begränsas storleken av en gravsten på basis av höjd och volym. Gravvården på en gravplats för en grav får vara högst 1,3 m hög och dess volym får vara högst 0,15 m³. Gravvården på en gravplats för två gravar får vara högst 1,5 m hög och dess volym får vara högst 0,22 m³. Det är dock inte tillåtet att resa en gravvård som samtidigt fyller båda maximimåtten.

9. Anvisningar för särskilda kvarter

Anvisningar för särskilda kvarter ges särskilt.

10. Lösning av meningsskiljaktigheter

Om det uppstår meningsskiljaktigheter om stenanläggningars lämplighet avgörs saken i första hand av fastighets- och gravgårdsdirektionen.

BORGÅ KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET NÄSEBACKENS BEGRAVNINGSPLATS

ANVISNINGAR FÖR SÄRSKILDA KVARTER:

Kantstensområde I

Till området hör kvarteren 1, 2, 3, 12, 13, 14, 15, 16, 17, en del av 18, en del av 19, 22, 23 och 24.

Kantstensområde I är det äldsta området på begravningsplatsen och ett kulturhistoriskt ytterst viktigt område. Den helhetsbild som av tradition präglar området skall bevaras, trots att området är i fortlöpande användning. För alla åtgärder som gäller gravvårdar bör man ha tillstånd av samfälligheten.

Minnesmärken

Meningen är att de gamla gravvårdarna och kantstenarna på området bibehålls. I samband med nya begravingar förutsätts att man i främsta rummet använder **befintliga gravvårdar**. Om det, på grund av tidigare inskriptioner, inte längre finns rum för nya inskriptioner på framsidan av gravvården har man följande möjligheter:

- 1) inskription på baksidan av gravvården
- 2) vändning av gravvården
- 3) slipning av gravvården och ny text

Om dessa lösningar inte lyckas, kan man

- 4) till den tidigare gravvården foga en tilläggsdel (se ritning 4),
- 5) förse graven med en kuddsten (liggande sten, se ritning 5)
- 6) förse graven med en liten snedställd platta
- 7) fästa en liten metallskylt med inskription på gravvården

Kuddstenen bör rymmas på det område som omges av kantstenarna runt gravplatsen och dess höjd får vara högst 0,2 m från kantstensens övre kant. Den stödda plattan får vara högst 0,30 x 0,45 m. Plattan kan stödas med ett metallstöd eller med en lämpligt formad sten.

För nya gravvårdars del bör speciell vikt läggas vid materialval och färg. Gamla stenar ser ofta gråa ut, eftersom de är lavbeklädda. Stenarna bör på ett naturligt sätt passa ihop med de gravvårdar som redan finns på gravplatsen och med områdets allmänna natur. Den nya gravvården bör förstärka områdets ursprungliga helhetsbild, inte söndra den.

Tillstånd för en helt ny gravvård på området bör alltid ansökas hos gemensamma kyrkorådet. Varje enskild ny gravvård bör anpassas till gravvårdsstilen på området. Vid planering av gravvårdar rekommenderas att de dimensioner, material och tillverkningsätt som använts för tidigare gravvårdar beaktas. Varje grav bör behandlas särskilt, eftersom kraven är olika för olika kvarter och till och med för olika kvartersdelar.

Förutom stående stenar och plattor kan man använda kors av gjutjärn eller smidesjärn, som tidigare användes i stor omfattning (se ritningar 3-5).

Kantstenar

Det hör till områdets karaktär att man använder kantstenar. Den bäst lämpade ytbehandlingen för kantstenar är en litet ojämn yta, som åldras vackert och som inte heller syns för mycket som ny. Rekommenderad ytbehandling är en kluven, mejslad eller sandblästrad yta. Vid renovering av kantstenar eller planering av nya bör markens egenskaper beaktas. Kantstenar bör anläggas minst 0,1 m djupt. Kantstenar får inte fästas i varandra. Denna anvisning bör i tillämpliga delar också följas på gamla gravar på grund av risk för vältningsolycka. Grunden bör förstärkas på särskild anmärkning eller senast i samband med följande begravning.

För att förebygga att gravvården välter kan man byta den kantsten som utgör sockelsten för gravvården till en bredare eller flytta gravvården längre in på mitten av graven.

En kantsten som utgör sockelsten för gravvården skall anbringas enligt instruktionerna för anläggande av gravvårdar (se ritning 1).

Kantstensområdena II

Till områdena hör kvarteren 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, en del av 18, en del av 19, 20, 21, A, B, C, D, E, F och G.

De gamla och huvudsakligen med kantstenar försedda områdena på begravningsplatsen ger en enhetlig och vacker helhetsbild. De gravvårdar som reses på området bör planeras så att de smälter samman med områdets helhetsbild.

Gravvården kan vara en behandlad sten eller en natursten, ett kors av metall eller trä eller en platta av sten, metall eller trä. Gravarna får förses med kantstenar.

Anvisningarna för dimensionering och anläggande av gravvårdar på området framgår av ritningarna 1-3, 5, 6 och 8.

Gräsgravsområdena

Inga extra gravvårdar får resas på gräsgravsområdena.

Till områdena hör kvarteren 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, J, JK, K, KK, L, M, P, Q, R, S, T, V, X och Y.

I kvarteren J, L och M finns en grundbalk som anbringats på platsen. Grundbalken bör beaktas vid planeringen av gravvårdar. I dessa kvarter kan endast gravvårdar av sten användas, se ritning 7.

I de övriga gräsgravskvarteren kan gravvården alternativt utgöras av en traditionell gravsten, en natursten eller ett kors av metall eller trä, se ritningar 1, 2, 6 och 8.

Urngravsområden

Till områdena hör kvarteren U, UB, UL, UJ, och 33

I U-kvarteret kan gravvården vara en sten, ett kors eller en natursten. Gravvården får i regel vara högst 0,6 m hög, se ritning 9.

I avdelning 1 i UB-kvarteret finns färdiga gravvårdar för fyra gravar. En sida av gravvården har reserverats för varje familjegrav. Gravinnehavaren låter gravera texten i stenen på begravningsplatsen eller fästa minnesplattan eller reliefbokstäverna i stenen (se ritning 10).

I avdelning 2 i UB-kvarteret kan gravvården vara en sten, ett kors eller en natursten. Gravvården får i regel vara högst 0,6 m hög, se ritning 9.

I avdelning 3 i UB-kvarteret finns en minnesmärkesmur som omger området. I muren kan de anhöriga låta fästa en liten metallskylt om de så önskar. Plattan väljs bland de modeller som finns på byrån för gravärenden. Den anhöriga låter gravera skylten. Skylten fästs i minnesmärkesmuren enligt en viss fästningsordning. En granitställning för blommor finns till allas förfogande (se ritning 11).

I UL-kvarteret finns färdigt resta naturstenar, på vilka minnesskyltar kan fästas. Den anhöriga kan välja en av dessa stenar till minnessten och låta fästa en skylt på den. Skylten kan vara av sten eller av metall och den bör vara betydligt mindre än den valda minnesstenen eller den sten där skylten fästs. Den största tillåtna dimensionen för skylten är 0,25 x 0,3 m.

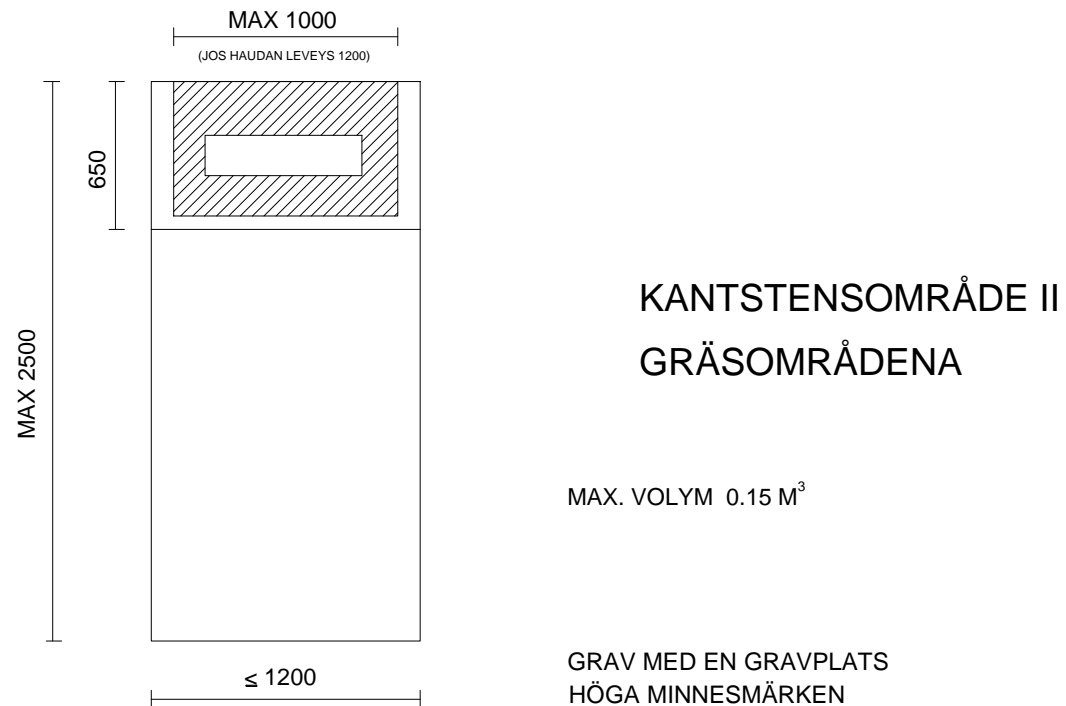
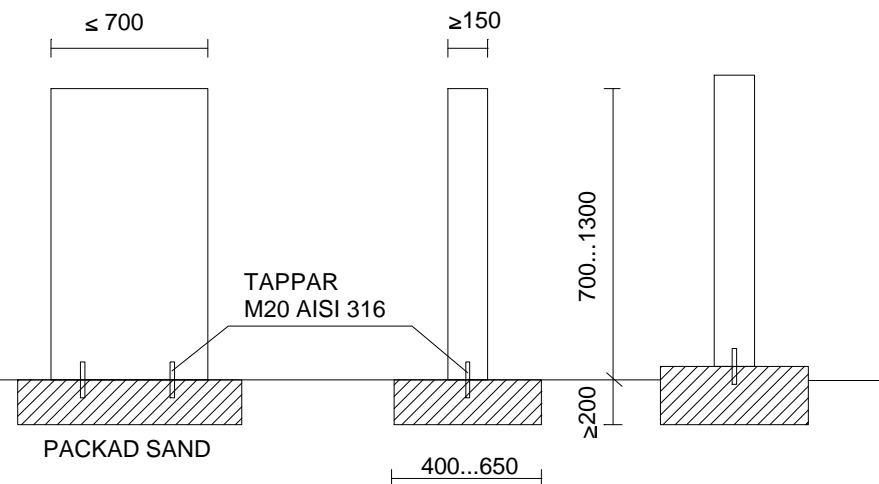
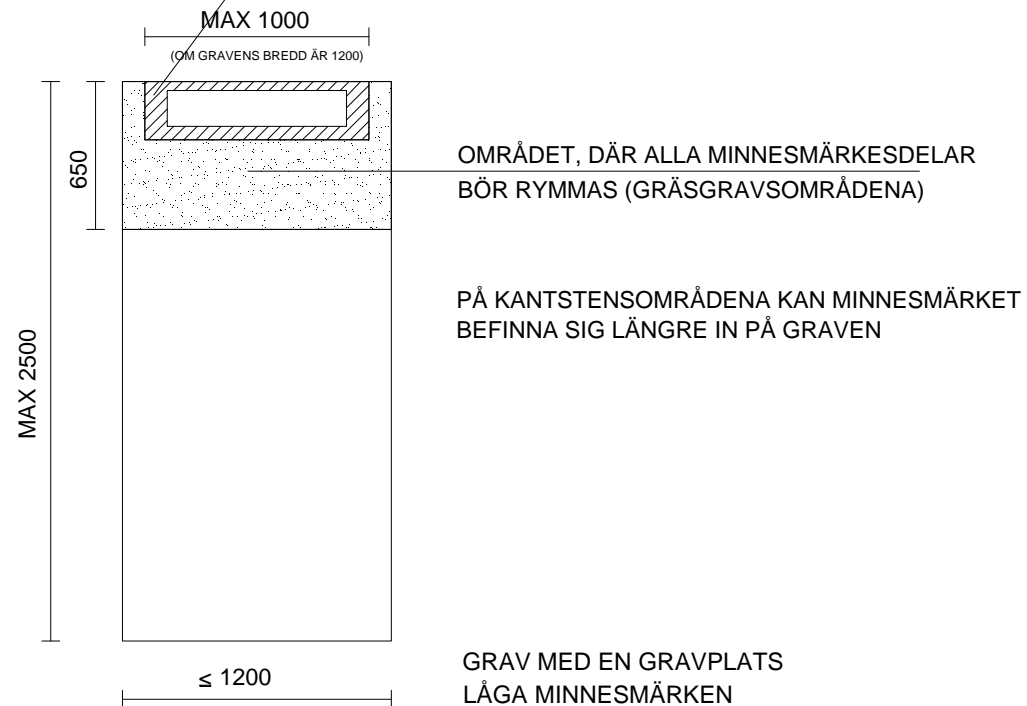
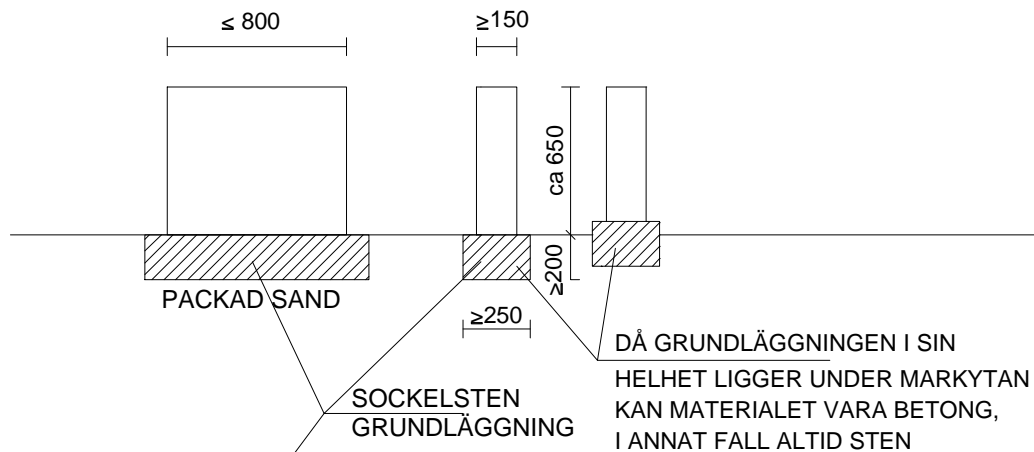
I UJ-kvarteret finns färdigt resta naturstenar, på vilka uppgifter om den avlidna kan fästas. Endast tecken, som fästes enskilt i stenen eller är fästa på en skena och av metall är tillåtna. Tecknens storlek bör anpassas till stenens storlek

I gravkvarter 33 kan minnesmärket vara av sten, trä eller metall. Naturstenar godkänns inte. Minnesmärke av trä eller metall bör vara ett proportionerligt kors vars maximihöjd är 100 cm (se principen på ritning 6)

Den största tillåtna storleken för ett minnesmärke av sten är cm 80-50-20 (höjd-bredd-tjocklek). Minnesmärken av en tjocklek mindre än 15, minnesmärken bestående av flera delar eller minnesmärken vars höjd överstiger 70 cm bör anläggas genom tappsammanfogning eller på annat hållbart sätt fästas i sockelsten. Sockelstenens minimitjocklek är 20 cm.

Minnesmärket anläggs på gravområdets bakre kant och i förhållandet till gravens bredd på dess mitt.

På graven får inte anläggas tilläggsminnesmärken

MAX 1800

1600

≥150

1000

MAX 1500

≥200

≥ 450

450...650 (PÅ GRÄSGRAVARNA)

MAX 2500

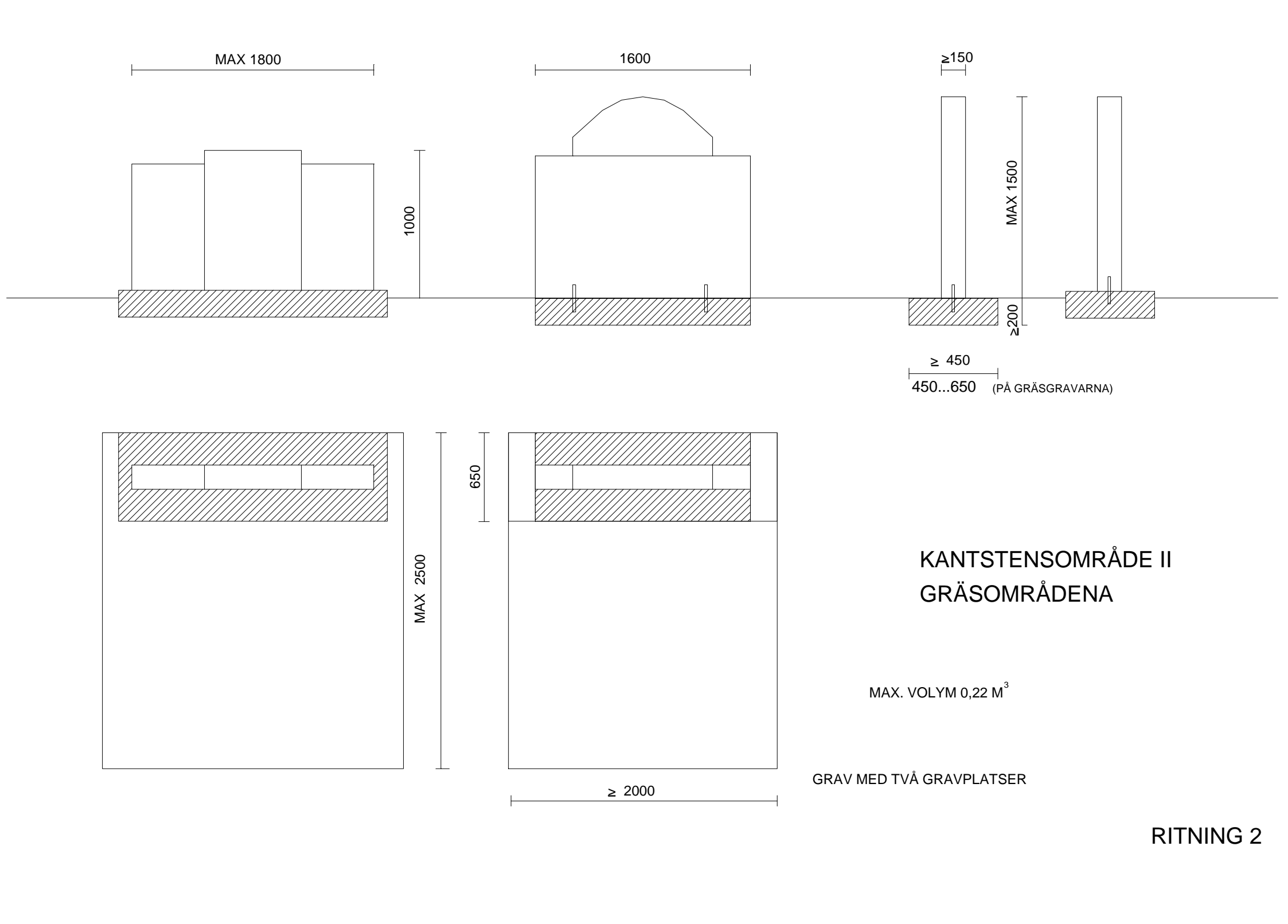
650

≥ 2000

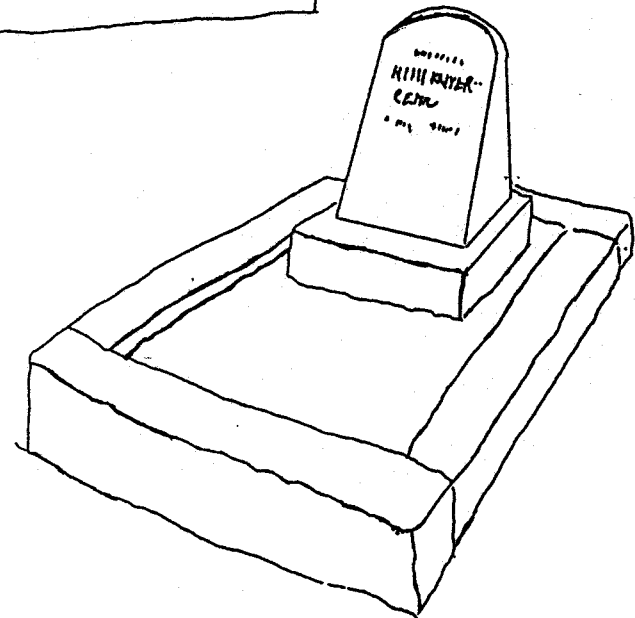
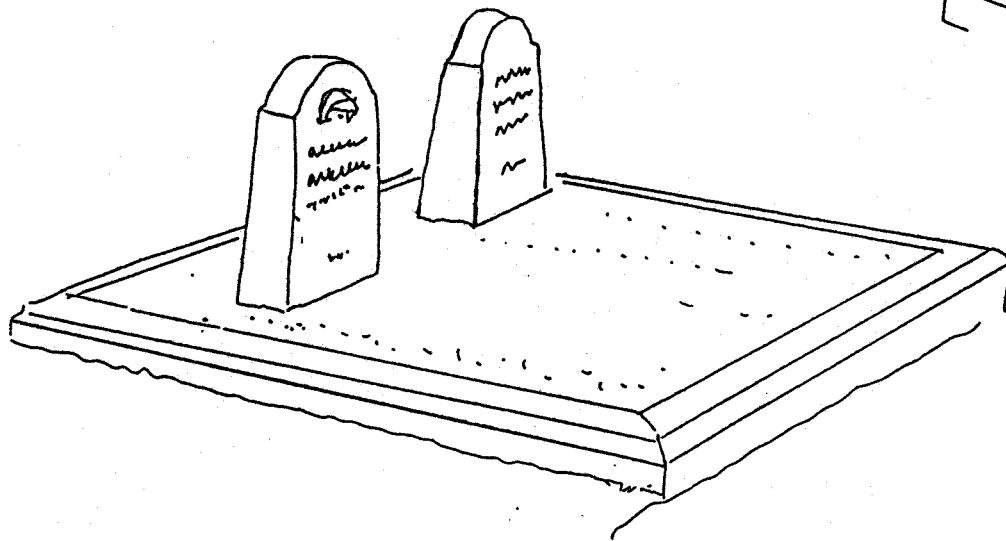
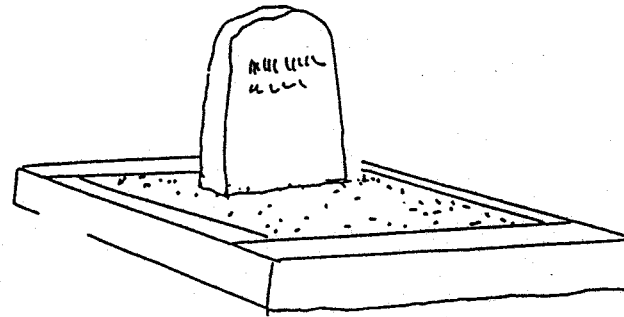
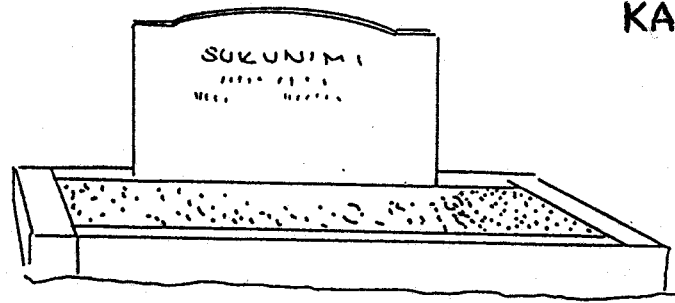
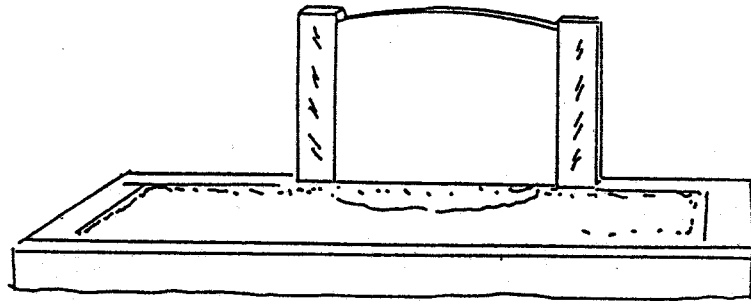
KANTSTENSOMRÅDE II GRÄSOMRÅDENA

MAX. VOLYM 0,22 M³

GRAV MED TVÅ GRAVPLATSER

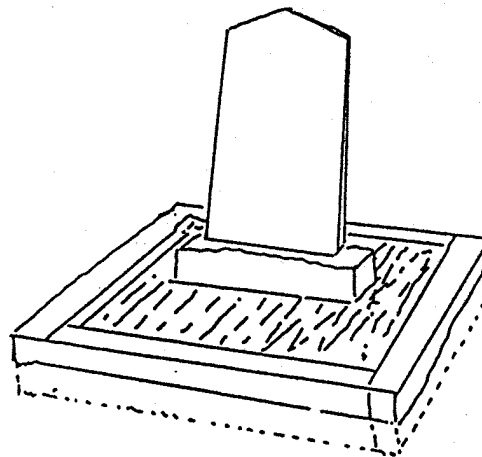
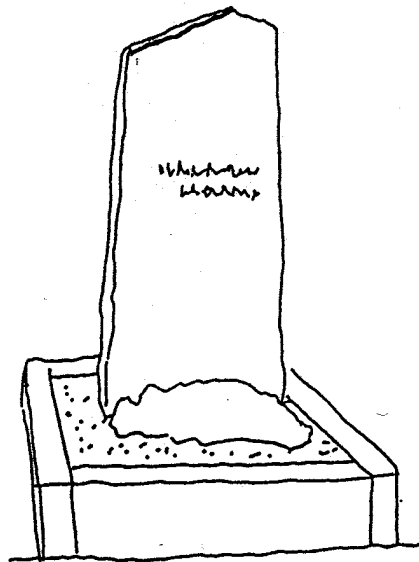
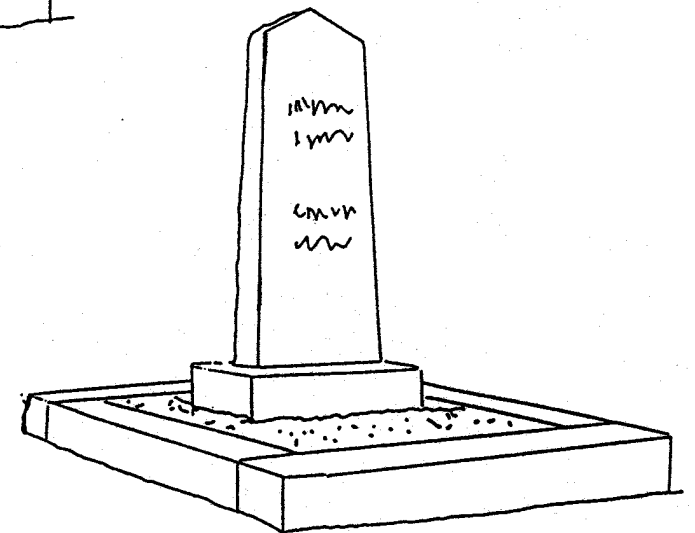
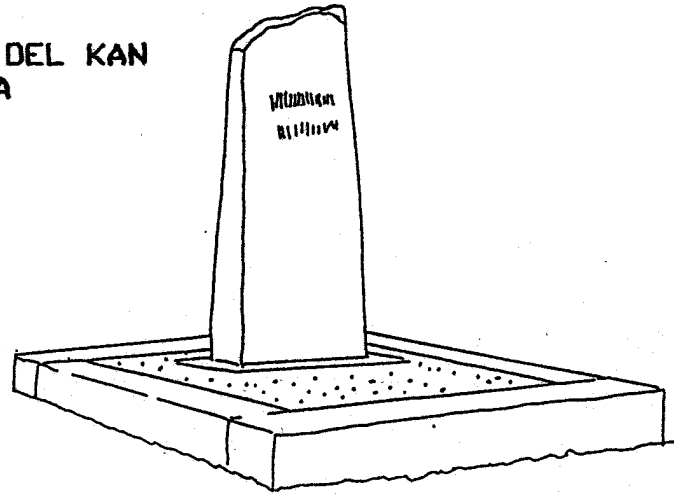
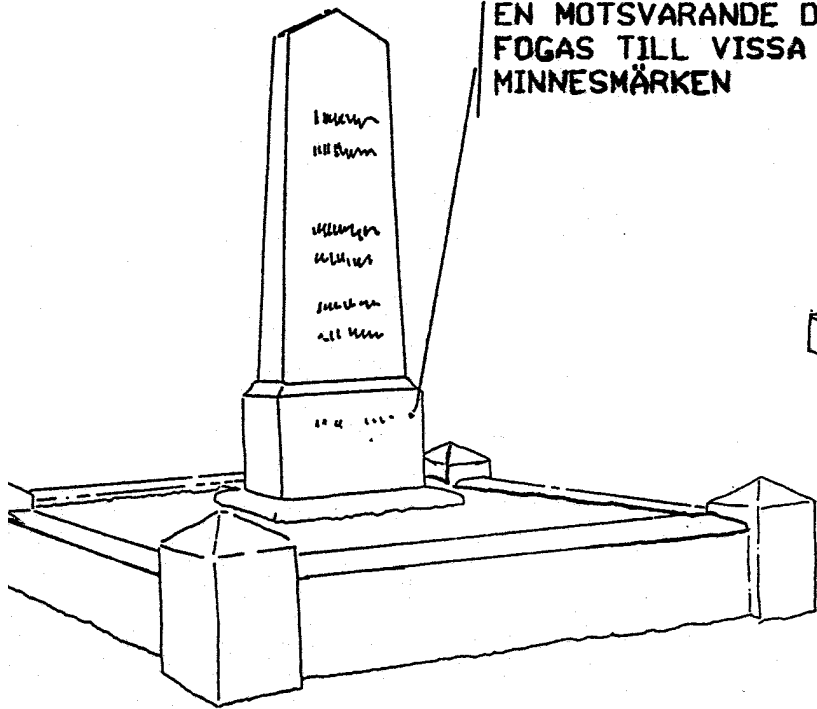
KANTSTENSOMRÅDE I

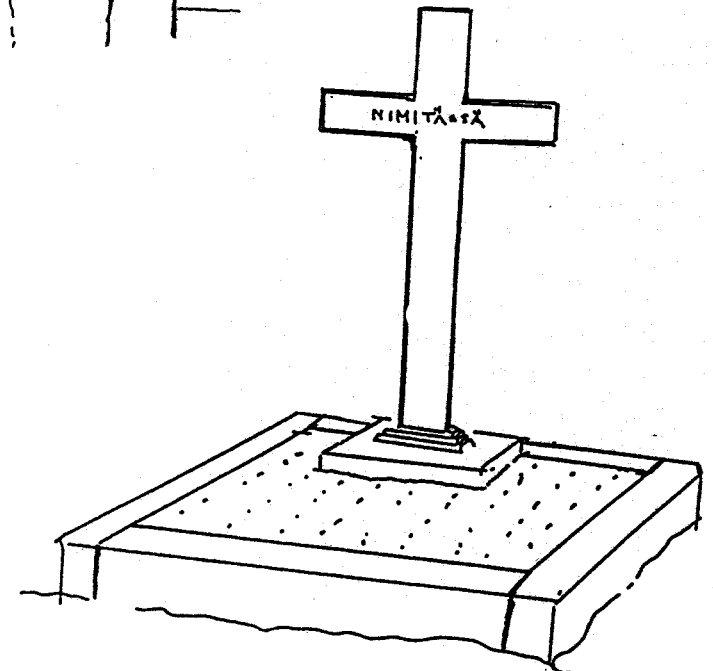
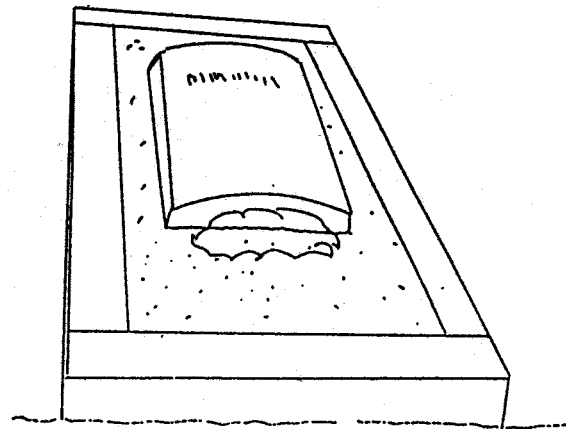
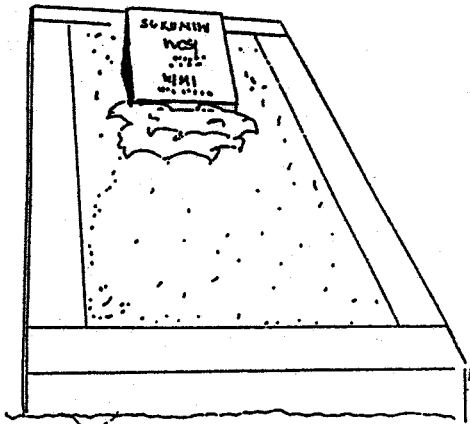
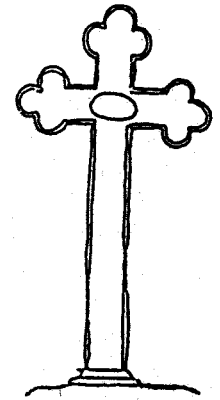
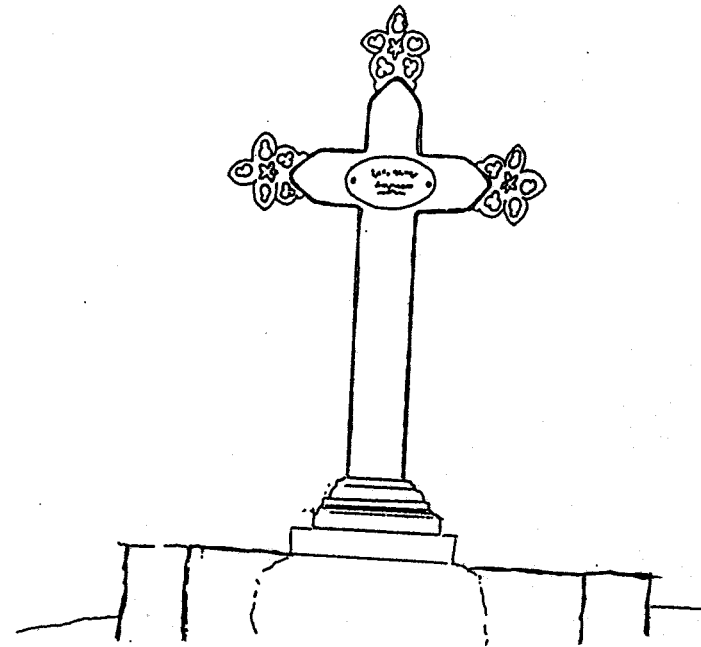
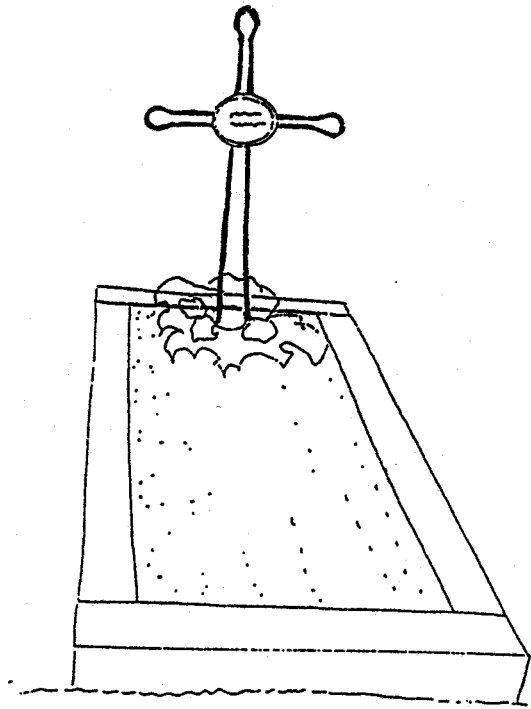
RITNING 3

KANTSTENSOMRÅDE I

EN MOTSVARANDE DEL KAN
FÖGAS TILL VISSA
MINNESMÄRKEN

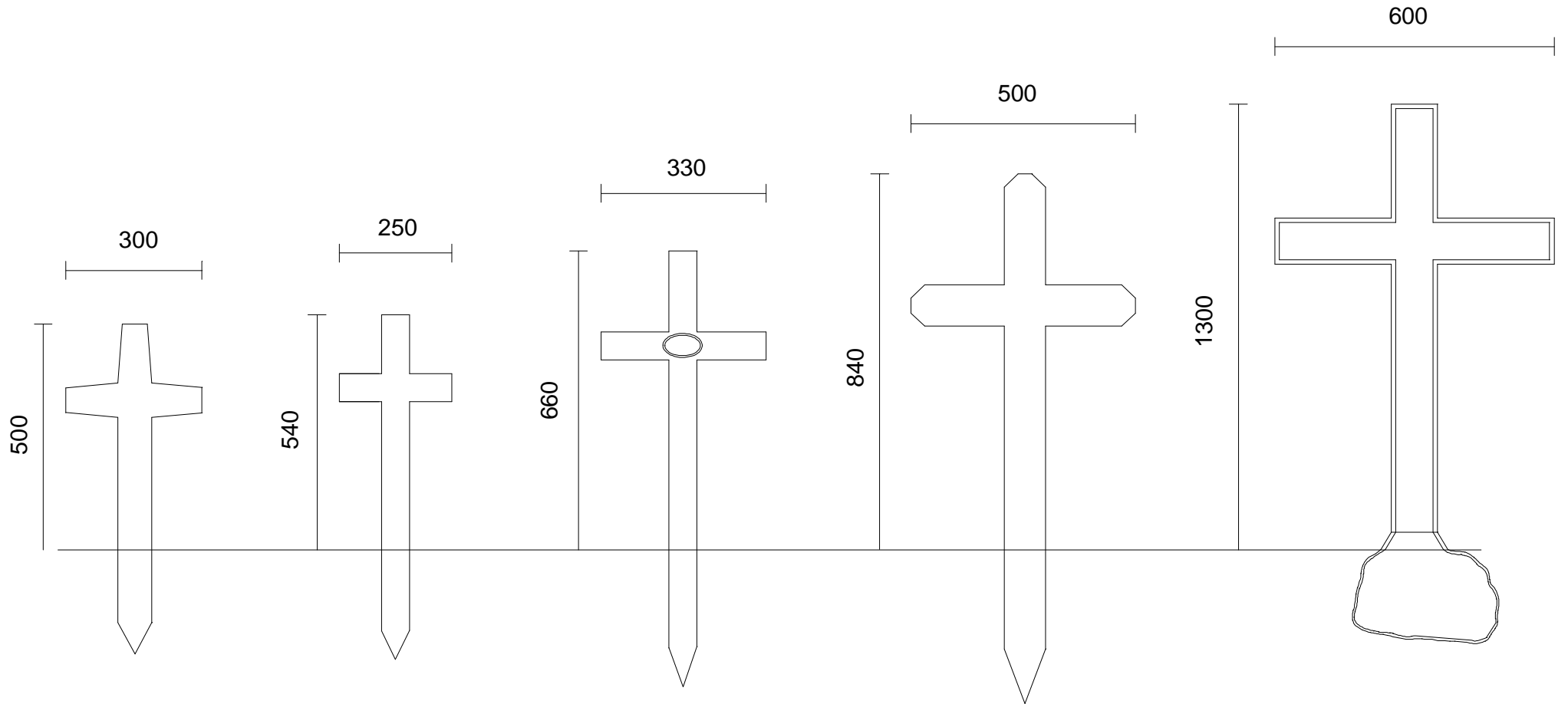
KANTSTENSOMRÅDE I

RITNING 5

KANTSTENSOMRÅDE II
GRÄSOMRÅDENA

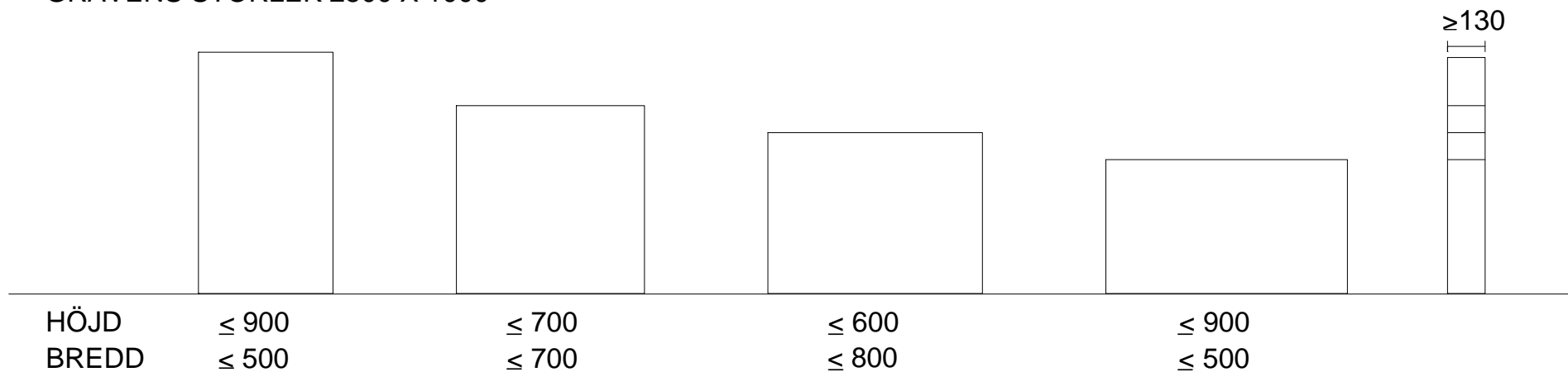

KORS

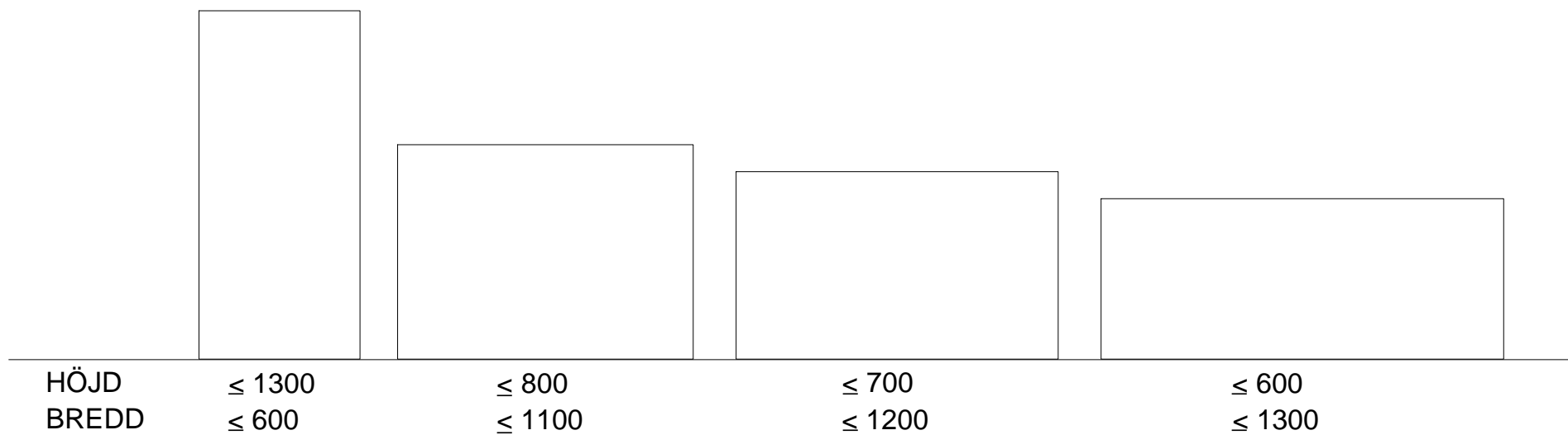
RITNING 6

GRÄSOMRÅDENA KVARTER J, L och M

GRAVENS STORLEK 2500 X 1000

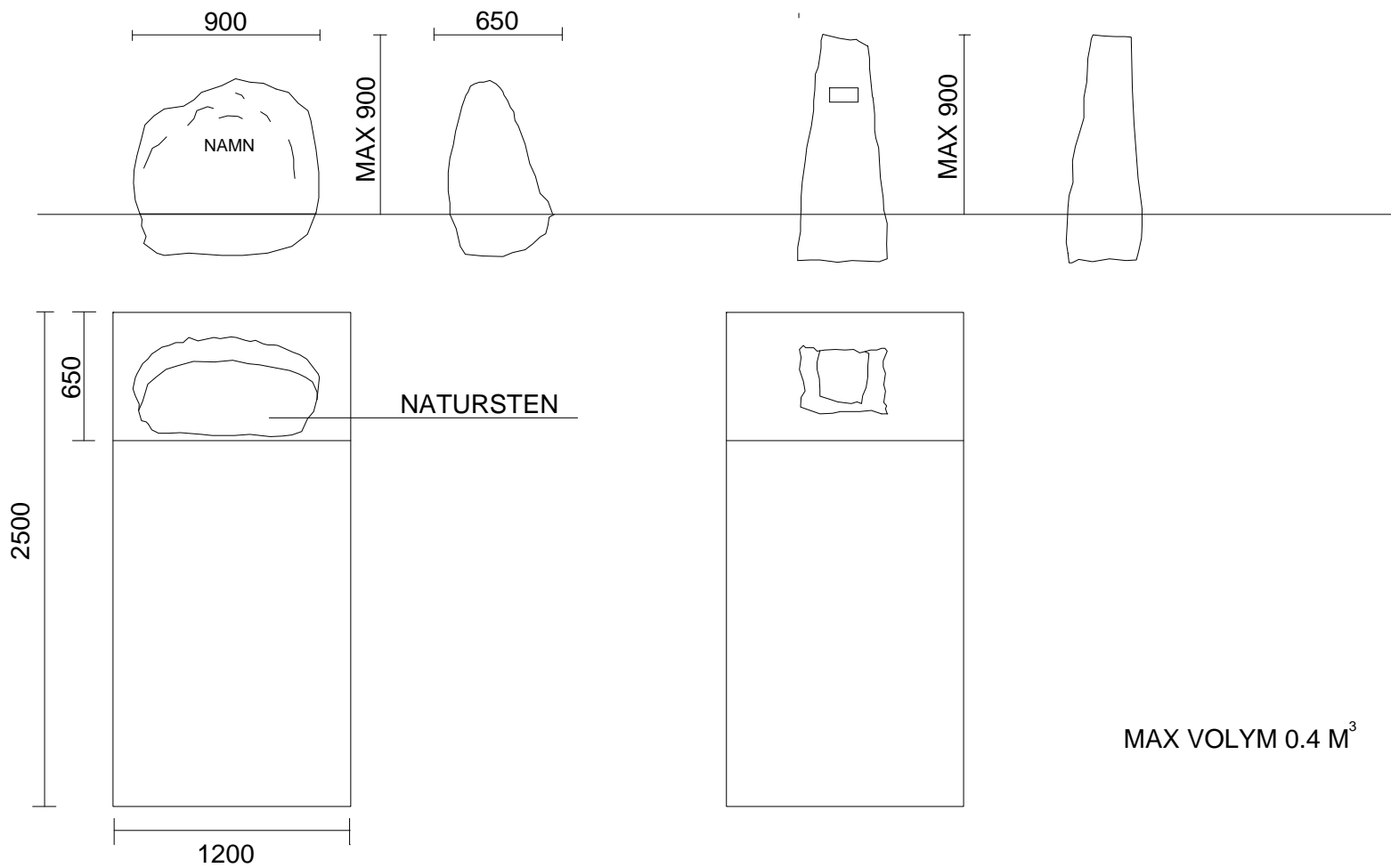
GRAVENS STORLEK 2500 X 2000

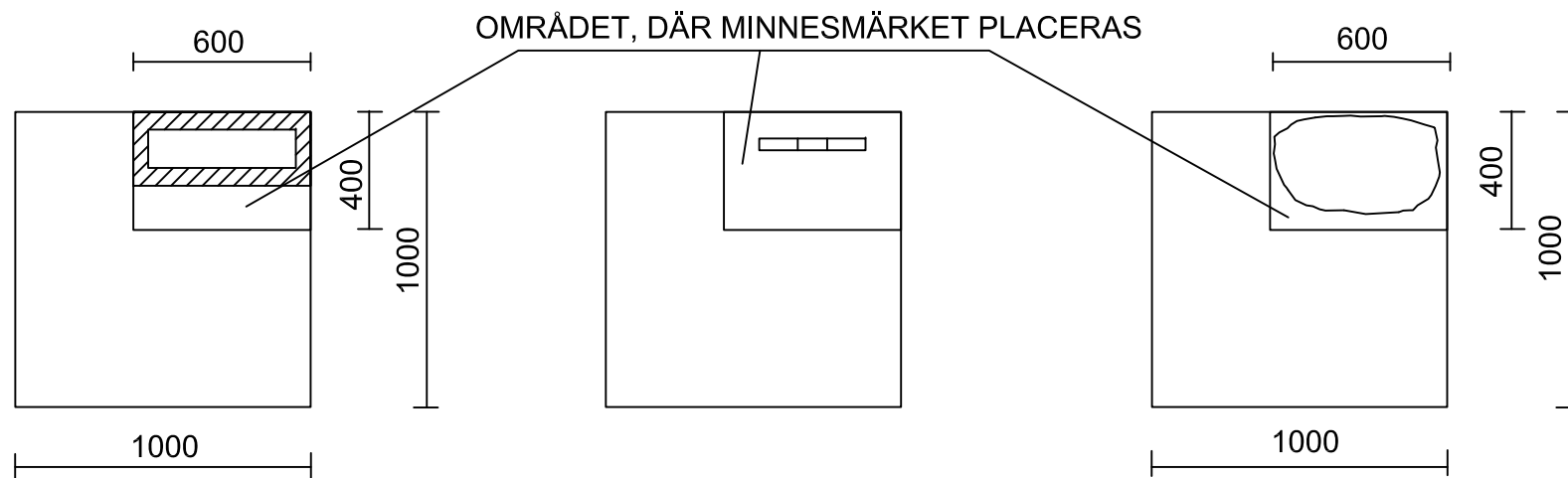
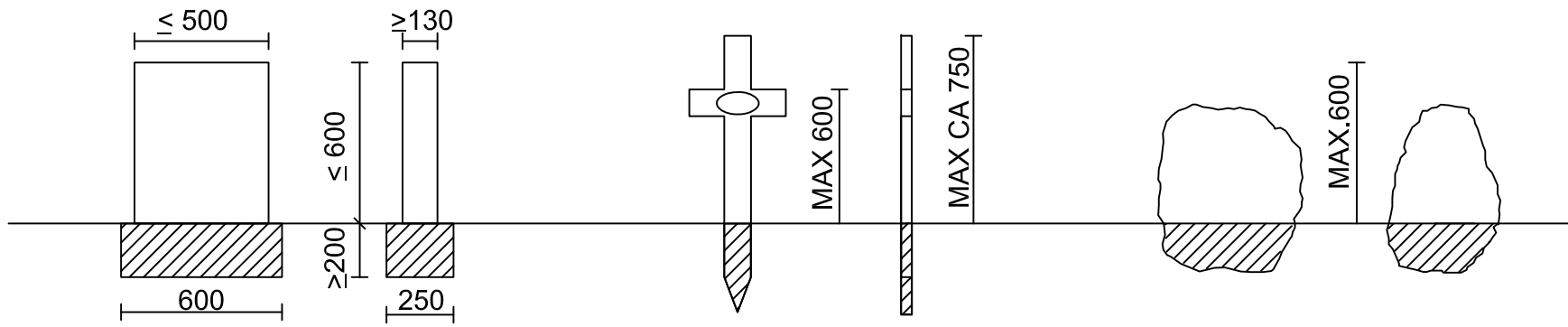

PÅ OMRÅDET FINNS GRUNDBALK

GRÄSOMRÅDENA

MINNESMÄRKEN AV NATURSTEN

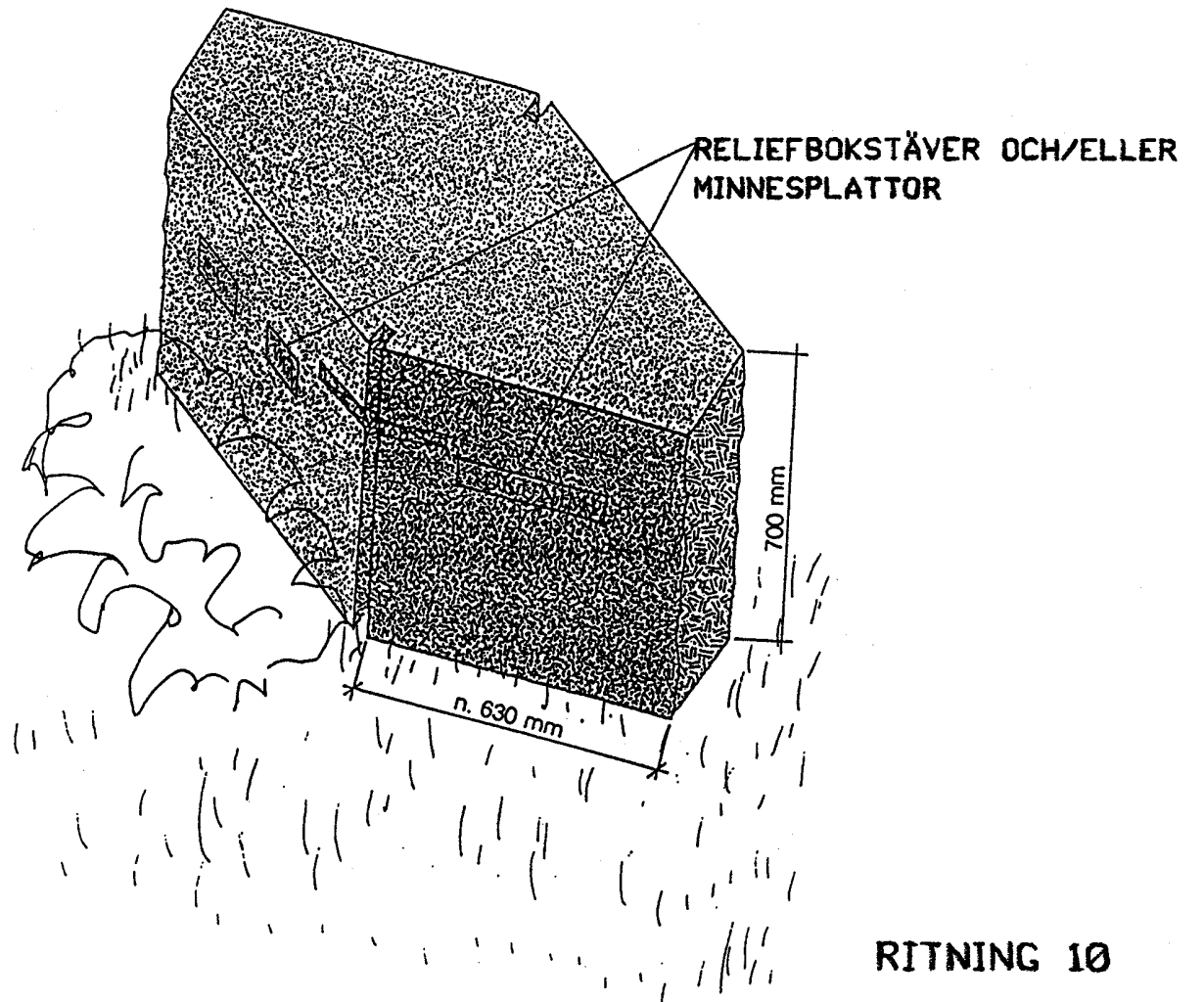
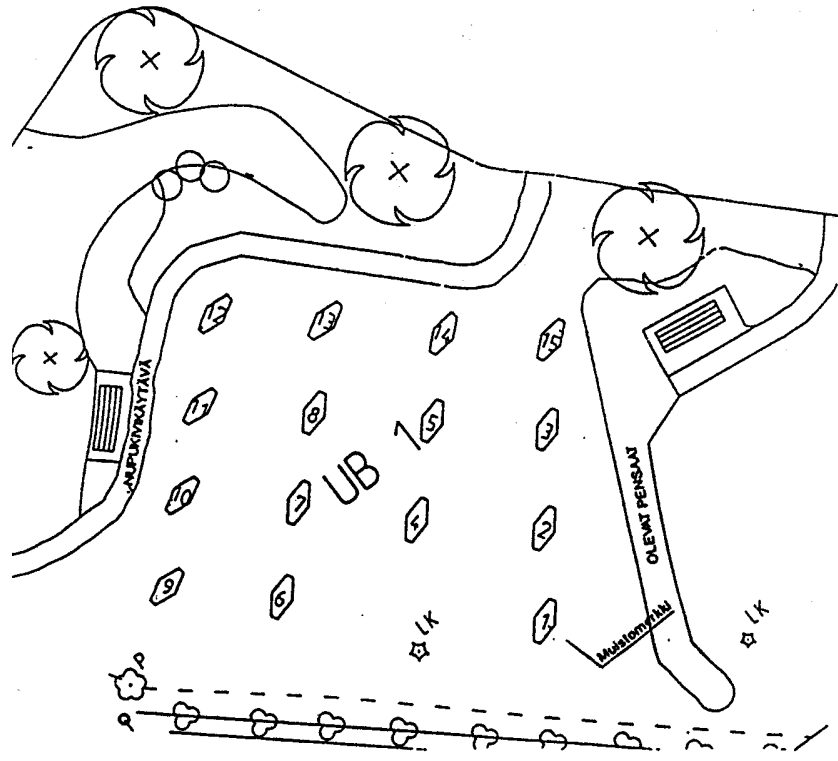

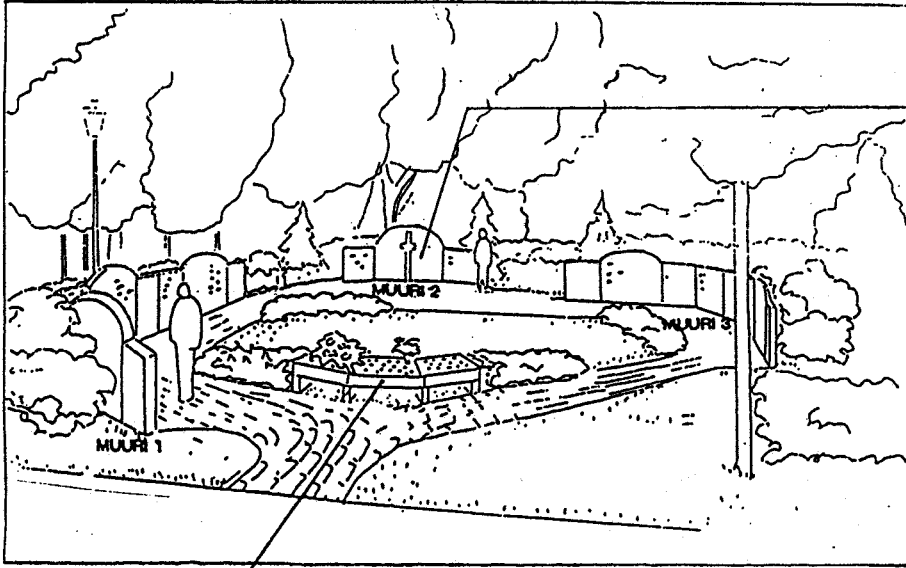

MINNESMÄRKEN FÖR KVARTER U och UB 2

RITNING 9

KVARTER, UB 1
MINNESMÄRKEN

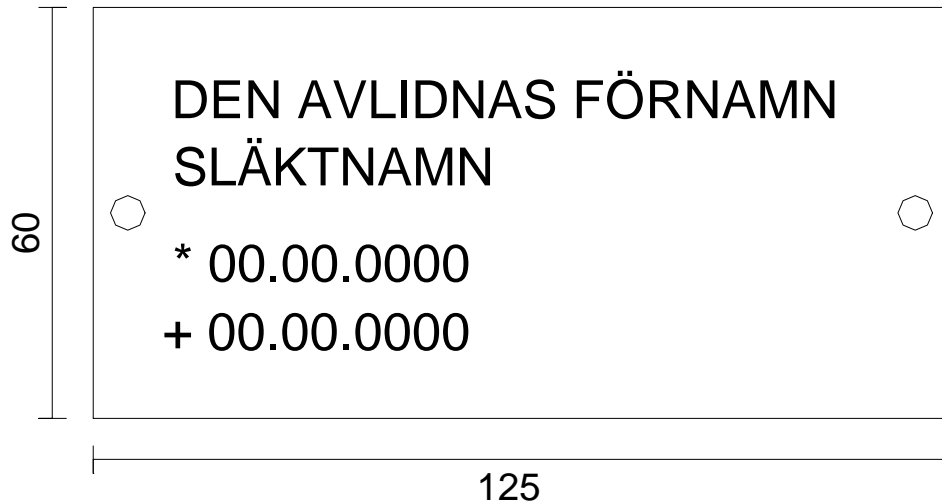

I STENEN MED
KORSMOTIV INGA
MINNESPLATTOR

KVARTER UB 3 MINNESMÄRKESMUREN

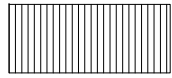
STÄLLNING FÖR BLOMMOR

EN PLATTA I MÄSSING ELLER ROSTFRITT STÅL
FÄSTES AV KYRKLIGA SAMFÄLLIGHETEN

TEXTEN GRAVERAS OCH BRÄNNMÅLAS
ELLER SYRABEHANDLAD SVART

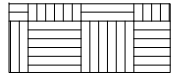
RITNING 11

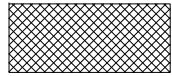
KANTSTENSOMRÅDE I, KULTURHISTORISKT SPECIELLT
BETYDELSEFULLT OMRÅDE

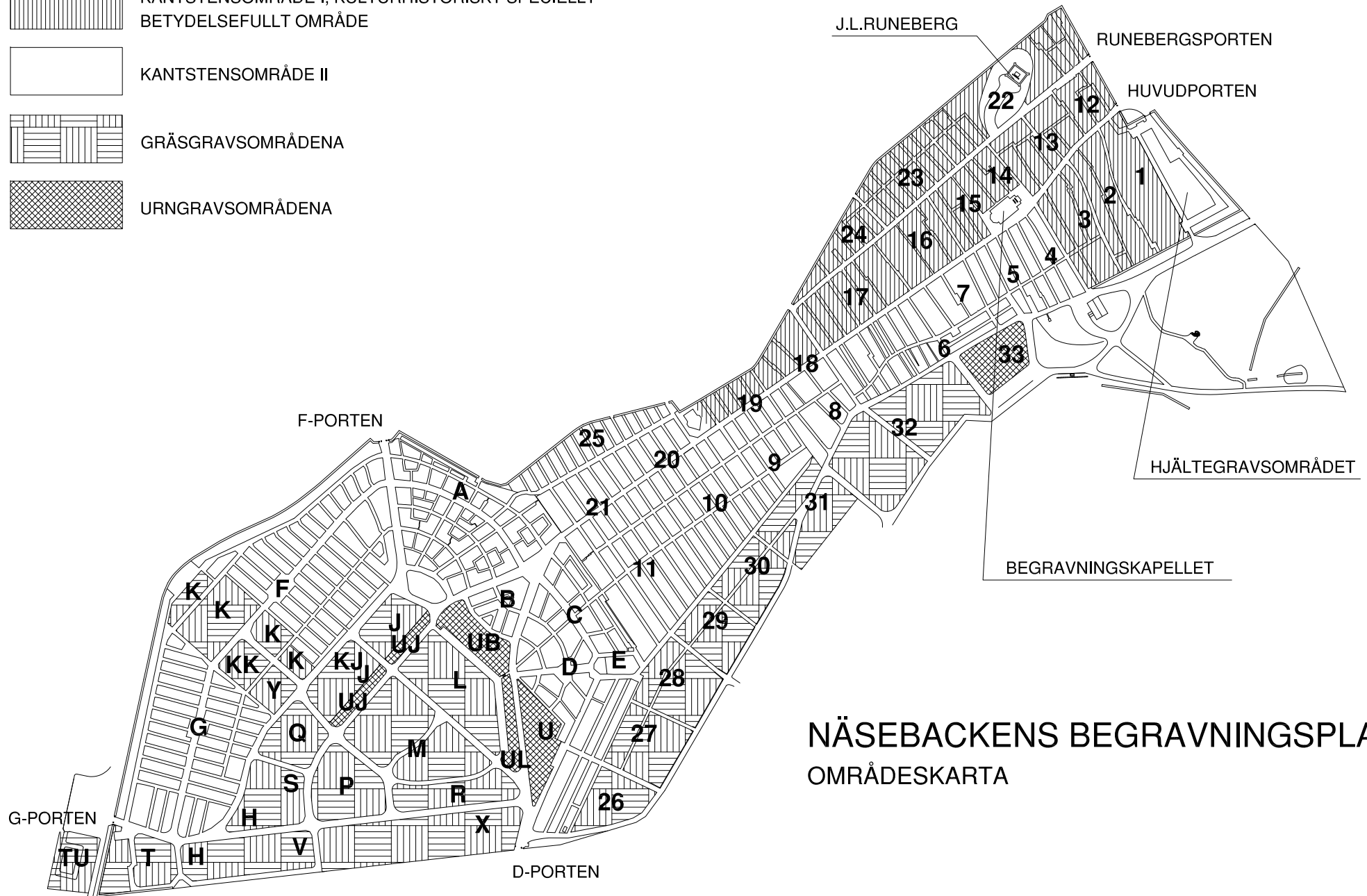
KANTSTENSOMRÅDE II

GRÄSGRAVSOMRÅDENA

URNGRAVSOMRÅDENA

NÄSEBACKENS BEGRAVNINGSPLOTS OMRÅDESKARTA

